

Delrapport Småföretagsbarometern 2020

Landets småföretagare är pessimistiska inför det kommande året. Deras prognoser för företagets sysselsättning, omsättning och ordergång är en kraftig nedgång inom alla tre områdena. Det visar delrapporten av Småföretagsbarometern 2020 som tas fram på uppdrag av Företagarna, Swedbank och Sparbankernas Riksförbund.

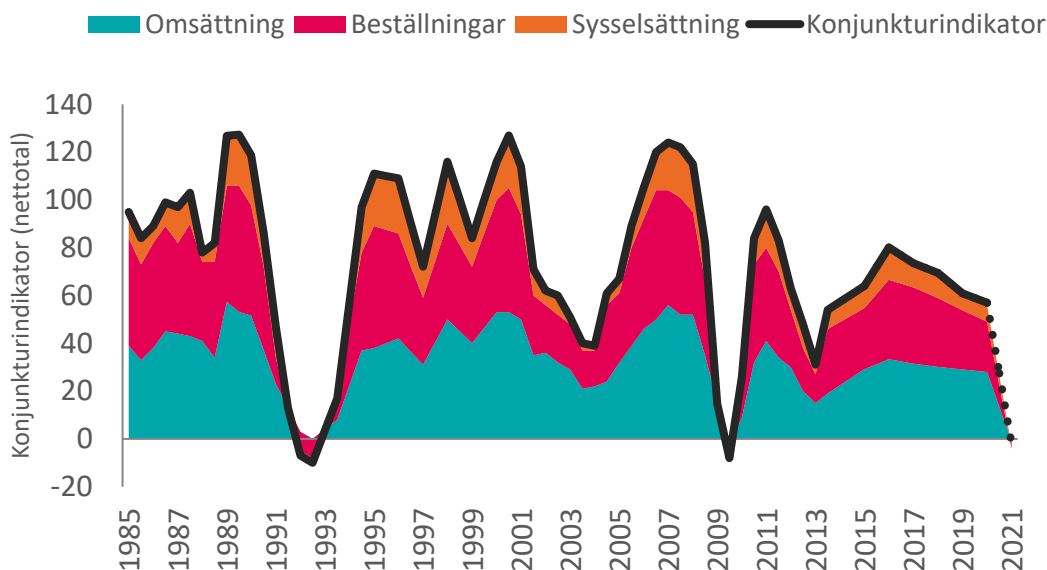
Småföretagsbarometern presenteras vanligtvis en gång om året. Men med anledning av att många företagare är extra utsatta och påverkade av coronapandemin släpps nu en delrapport för att kunna ge en bild av hur Sveriges småföretagare själva upplever den rådande krisen och hur de ser på utvecklingen det närmaste året. Delrapporten bygger på telefonintervjuer med 2 222 företagare som Novus genomförde under perioden 3 - 27 mars 2020.

I delrapporten redovisas hur sysselsättning, omsättning och ordergång har utvecklats samt företagets förväntningar de kommande tolv månaderna för dessa områden. Svaren på övriga frågor kommer att presenteras i Småföretagsbarometern 2020 som släpps den 10 juni.

Konjunkturindikatorn förväntas falla kraftigt det närmaste året

Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är pessimistiska. När man väger ihop deras förväntan på sysselsättning, ordergång och omsättning visar det en kraftig nedgång och den så kallade konjunkturindikator¹ hamnar på nettotalet -2. Det är en nedgång med 63 indexenheter jämfört med förra årets mätning (nettotalet 61). Konjunkturindikatorn skulle därmed nå de lägsta nivåerna sedan finanskrisåren i början av 1990-talet och under 2008/2009.

Figur 1. Sammanlagd konjunkturindikator

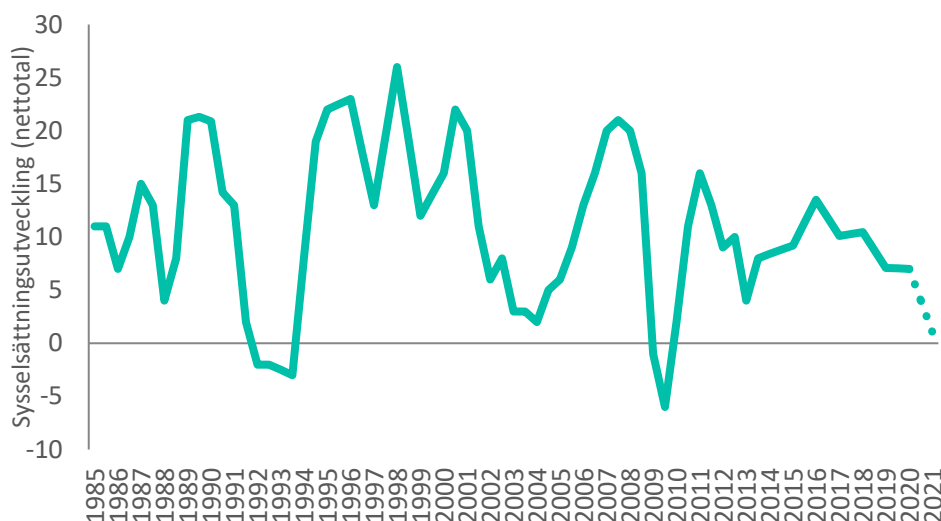
¹ Ett nettotalet räknas fram genom att ta skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa tal. Nettotalen för sysselsättning, ordergång och omsättning summeras och bildar småföretagens konjunkturindikator. Nettotalet för konjunkturindikatorn kan variera från minus 100 till plus 100. Ett värde mindre än noll betyder kontraktion, medan ett värde över noll betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå.

Sysselsättningstillväxten stannar av

Innan coronapandemin slog till uppvisade småföretagen en stigande sysselsättning. Det preliminära nettotalet för sysselsättningen under de gånga tolv månaderna noterades till 7 vilket är en oförändrad nivå jämfört med fjolårets Småföretagsbarometer. Däremot är utfallet betydligt lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport då nettotalet noterades till 18.

Småföretagens sysselsättningsplaner blev allt mer pessimistiska under loppet av mars månad i samband med att coronakrisen fördjupades. En märkbar förändring i företagens planer skedde mellan vecka 11 och vecka 12. Då var andelen företag som tror på en minskad personalstyrka under kommande tolv månader större än andelen företag som tror att personalstyrkan ska öka. Den negativa utvecklingen fortsatte under vecka 13, vilket är den sista veckan som de preliminära resultaten baseras på. Sammantaget sjönk nettotalet för sysselsättningsprognosen till 1 för de kommande tolv månaderna. 14 procent av företagen tror att personalstyrkan kommer att öka, medan 13 procent tror att den kommer att minska.

Figur 2. Sysselsättningsutveckling

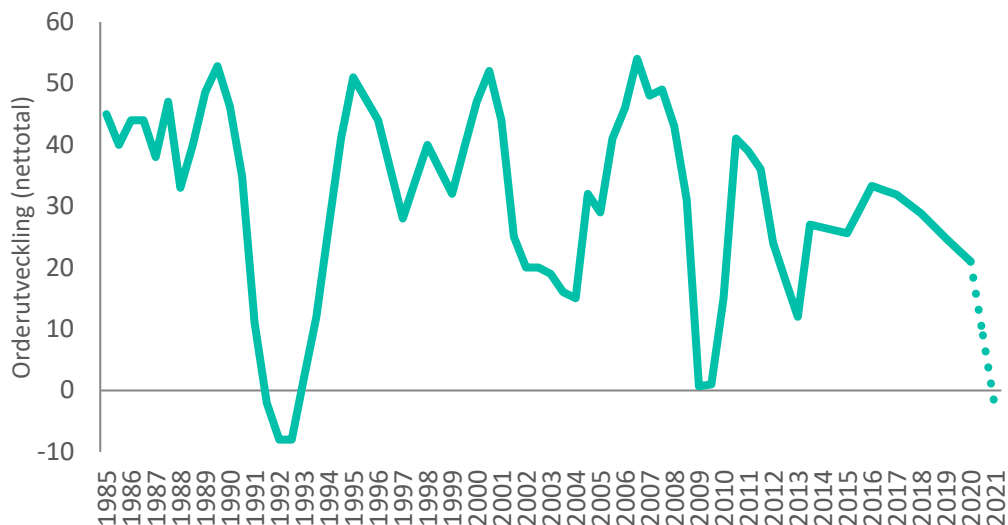
Kraftig nedgång i orderingen förutspås

Det preliminära resultatet för företagens ordergång under de senaste tolv månaderna visar på en fortsatt växande ordergång även om trenden var nedåtgående. Cirka 40 procent av företagen har upplevt att orderingen ökat de senaste tolv månaderna samtidigt som nästan var femte uppgav att den har minskat, vilket gav ett nettotal på 22. Därmed är orderläget fortsatt på en god nivå, om än inte lika gynnsamt som under fjolåret. Även här blev utfallet lägre än vad företagen prognosticerade i fjolårets rapport då nettotalet förväntades stiga till 28.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på kraftig nedgång. Endast 26 procent av företagen tror att deras ordergång kommer att öka, medan nästan 30 procent förväntar sig att den minskar. Detta ger ett förväntat nettotal på -3. Om prognosen stämmer innebär det att nettotalet för företagens ordergång hamnar på en lägre nivå än vid finanskrisen 2008–2009.

Det sker en kraftig förändring i svaren mellan vecka 11 och vecka 12. Då är andelen företag som förväntar sig en minskad ordergång större än andelen som tror att den ökar under de kommande tolv månaderna.

Figur 3. Orderutveckling

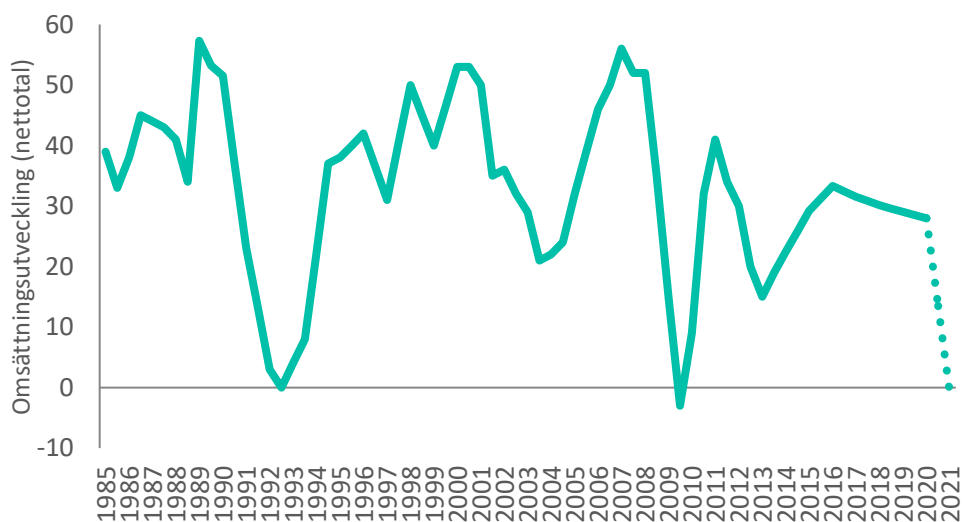

Vart tredje småföretag räknar med minskad omsättning

Småföretagens omsättning under det senaste året visar på en god tillväxt även om nettotalet sjönk marginellt jämfört med i fjol. Nära hälften av småföretagen har under de senaste tolv månaderna uppvisat en ökad omsättning, samtidigt som var femte företag anser att den har minskat. Detta ger ett preliminärt nettotal på 28, i fjol var nettotalet 29. Även om nedgången är begränsad är utfallet något svagare än vad företagen förväntade sig förra året. Då var prognosen ett nettotal på 33.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas också i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under kommande tolv månader. Knappt vart tredje företag (30 procent) tror att omsättningen kommer att öka, samtidigt som ungefär lika många (31 procent) förväntar sig att den minskar under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat nettotal på -1, vilket kan tolkas som att småföretagen inte räknar med någon snabb återhämtning under prognosperioden. En sådan förväntad utveckling skulle innebära historiskt låg omsättningstillväxt, i nivå med nettotalen vid tidigare finanskriser.

Figur 4. Omsättningsutveckling

Om Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar på utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företag inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp geografiskt så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och insikten kring de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.